

CODI 21414 COMENTARI DE TEXTOS LLATINS II

Prof. Pere VILLALBA VARNEDA

Objectius

L'objectiu d'aquesta matèria és aprofundir en la pràctica de la traducció i del comentari filològic. Aquest treball es basarà en la poesia lírica llatina. En aquest sentit, les classes tindran com a matèria, sobre la qual es treballarà, una selecció d'elegies de Tibul (*Corpus Tibullianum*) i Properci, i una tria d'obres líriques d'Horaci (*Odes* i *Epodes*) i d'Ovidi (*Tristes* i *Pòntiques*).

Com que aquesta matèria és summament complexa pel que fa a la interpretació dels continguts lírics, l'estudiant entrarà en contacte amb el mite i amb el tractament que en fan els lírics, alhora que haurà d'esbrinar el rerefons de les expressions poètiques i la intencionalitat del poeta. Tot un exercici de comprensió de l'obra i d'enriquiment personal!

En el comentari filològic, també s'inclouran exercicis de semàntica i de mètrica.

Continguts

La traducció i els comentaris es faran sobre els textos següents:

TIBUL: I: 1,2,3,4,5,10; II: 3,4; III (Lígdamis): 2,3; IV (Sulpícia): 7-12, (Tibul) 13,14.

PROPERCI: I: 1,2,3,4,7; II: 1,2,5,7,13; III: 1,3,8,9; IV: 1,4,7,11.

HORACI: *Odes* I,1,3,11,13,19,37; II 4,14,15,20; III 6; *Epodes* 2,

OVIDI: *Amors* I,5,11-12; *Tristes* I,3; IV 10; *Pòntiques* I,1.

Es podran utilitzar els textos llatins de les edicions següents: Teubner, Budé, Oxford, Fund. Bernat Metge.

Avaluació

L'avaluació consistirà en dues proves de traducció: una versarà sobre un text vist a classe, i no s'utilitzarà el diccionari, i amb comentari filològic; una segona traducció serà amb diccionari i amb comentari filològic. Aquesta avaluació es podrà completar amb la presentació d'un estudi sobre alguna obra d'alguns dels autors.

Bibliografia

1.- Obres generals:

- ALFONSI, L., *Poetae noui*, Cuomo 1945. - "Il problema dell'origine dell'elegia latina", *StudUrb* 39, 1965, 354-365.
DOLÇ, M., "Los noui poetae: su vinculación con la poesía nacional", a *Retorno a la Roma clásica*, Madrid 1972, 57-97.
GRIMAL, P., *L'amour à Rome*, París 1979.
LYNE, R.O.A.M., *The Latin Love Poets from Catullus to Horace*, Oxford 1980.
"Dall'epigramma ellenistico all'elegia romana", a *Atti del Convegno della SISAC (Napoli 27 nov. 1981)*, ed. E. Flores, Nàpols 1984.
Géneros literarios latinos, ed. C. Cordoñer, Salamanca 1987 (sobre l'elegia, cf. les pàgs. 85-113; sobre la lírica, cf. les pàgs. 149-187).
KENNEDY, D.F., *The arts of love (five studies in the discourse of Roman love elegy)*, Cambridge 1993.
ALVAR EZQUERRA, A., *Poesía de amor en Roma (Catulo, Tibulo, Lígdamo, Sulpicia, Propercio)*, Madrid 1993, 13-78.
CUATRECASAS, A., *Eros en Roma (A través de sus clásicos)*, Madrid 1993.
LUCK, G., *La elegía erótica latina* (trad. d'A. García Herrera), Sevilla 1993.

2. Poetes elegíacs:

- SULLIVAN, J.P., *Propertius: a Critical Introduction*, Cambridge 1976.
LA PENNA, A., *L'integrazione difficile. Un profilo di Properzio*, Torino 1977.
CAIRNS, F., *Tibullus: An Hellenistic Poet at Rome*, Cambridge 1979.
BOUCHER, P., *Études sur Properce. Problèmes d'inspiration et d'art*, París 1980 (1965).
BALL, R.J., *Tibullus the elegist. A critical survey. [Hypomnemata 77]*, Göttingen 1983.
DETTMER, H., "The Corpus Tibullianum (1974-1980)", *ANRW* 2, 30/3, 1983, 1962-1975.

3. Poetes lírics:

- MANDRUZZATO, E., *Orazio lirico*, Padova 1958.
CUPAIUOLO, F., *Orazio e la poesia*, Napoli 1965. - *Lettura di Orazio lirico. Struttura dell'ode oraziana*, Napoli 1967.
DRIMBA, O., *Ovidio (la vita, l'ambiente, l'opera)*, Roma 1971.
FRÉCAUT, J.-M., *L'esprit et l'humour chez Ovide*, Grenoble 1972.
DAVIS, J.T., *Dramatic pairing in the elegies of Propertius and Ovid*, Stuttgart 1977.
McDERMOTT, E., "Greek and Roman Elements in Horace's Lyric Program", *ANRW* 2, 31/3, 1981, 1640-1672.
SHAKLETON BAILEY, D.R., "Notes on Ovid's poems from exile", *CQ* 32/2, 1982, 390-398.

GONZÁLEZ VÁZQUEZ, J., "Los poemas ovidianos del destierro: notas para una valoración estilístico-literaria", *Actas del VI Congreso Español de Estudios Clásicos*, Madrid 1983, vol. II, 223-228.

N.B. Es recomana la lectura de les introduccions a les edicions de les col·leccions de clàssics esmentades més amunt.